

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 31Csp/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622200969
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Žigo
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1622200969.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudcom JUDr. Rastislavom Žigom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, o zaplatenie: 3752,49€ s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietla.
- II. Súd žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 29.04.2022 domáhal zaplatenia sumy 3752,49€ spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3752,49€ od 22.17.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uplatnený nárok v žalobe odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021 mu postupca E. F., G., so sídlom v Bratislave postúpila žalovanú peňažnú pohľadávku, pričom žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 10.03.2017 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú VOP. Na základe Zmluvy poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti, sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu neplnila pohľadávku riadne a včas, čím porušila svoju povinnosť podľa Zmluvy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky istinu vo výške 3752,49€. Žalobou si uplatnil taktiež úroky z omeškania počnúc dňom 22.07.2021, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Súd výzvou zo dňa 03.11.2022 vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení. Žalobca dňa 16.11.2022 doručil súdu písomné podanie (na č.l. 95 spisu), ktorým reagoval na výzvu súdu. Predovšetkým uviedol, že žalovaná uzavrela dňa 10.03.2017 s E. F., G. ako veriteľom zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu a zmluva o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania, výška voliteľného prečerpania bola do výšky 3.500€ v súlade s Obchodnými podmienkami E. F., G. s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 18,90% s možnosťou zmeny v zmysle bodu 2.4 Úverovej zmluvy. Tvrdil, že predmetný zmluvný vzťah nie je možné aplikovať §565 OZ, nakoľko v predmetnom prípade nebolo dojednané plnenie v splátkach a na vec nebol povinný aplikovať § 53 ods. 9 OZ. K ukončeniu zmluvného vzťahu došlo na základe výzvy zo dňa 05.08.2019, ktorá určovala lehotu 5 kalendárnych dní na úhradu dlhu. Uplynutie tejto lehoty je potrebné považovať za deň ukončenia zmluvy. Žalovaná sa do povoleného prečerpania na účte dostala obratom zo dňa 17.07.2019 vo výške 3500€ (výber v hotovosti). Výsledný zostatok

na účte po vykonaní obratu predstavoval sumu 3471,66€. Žalobca rozpísal operácie, ktoré žalovaná následne realizovala, pričom celkovo mala z poskytnutého úverového rámca vyčerpať sumu 3780,83€. Počas existencie povoleného prečerpania neuhradila nič a boli jej zaúčtované poplatky 43€ a úroky 147,51€. Pohľadávka žalobcu pozostávala z výberov z účtu vo výške 3590,32€, poplatkov 43€, úrokov 147,51€. Dožadoval sa posúdenie uvedených skutočností ako nesporných medzi stranami s poukazom na uvádzané rozhodnutia súdov druhej inštancie.

3. Súd doručil žalovanej žalobu spolu s výzvou na vyjadrenie riadne dňa 29.05.2023 prostredníctvom polície (doručenka na č.l. 120 spisu). Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

4. Súd vytyčil pojednávanie na deň 05.04.2024 a predvolanie na pojednávanie doručil zástupcovi žalobcu a žalovanej. Zástupca žalobcu svoju neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil, žalovaná sa na pojednávanie nedostavila bez ospravedlnenia. Súd preto vec prejednal v súlade s § 180 C.s.p. v neprítomnosti strán sporu.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 10.03.2017 E. F., G. a žalovaná uzavreli Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania (na č.l. 34 spisu). Predmetom zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania (ďalej len „úverová zmluva“), bolo poskytnutie úverového rámca žalovanej na účte formou voliteľného prečerpania vo výške 3 500 €, pri dohodnutej úrokovej sadzbe 18,90 % ročne. Jednalo sa o bezúročný kontokorentný spotrebiteľský úver – voliteľné prečerpanie splatné na požiadanie.

7. Splatnosť voliteľného prečerpania sa v zmluve dohodla takto (čl. II. Zmluvy): a/ deň, kedy veriteľ požiadá o splatenie úveru v zmysle bodu 4.1. zmluvy alebo b/ 31. deň nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania, alebo c/ deň ukončenia zmluvy o účte/úverovej zmluvy, alebo d/ deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru dlžníkovi veriteľom, alebo e/ deň vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, alebo f/ deň, kedy sa veriteľ dozvie o smrti dlžníka, pričom platí deň, ktorý nastane najskôr. Doba trvania úverovej zmluvy sa dohodla tak, že zmluva trvá počas celej doby trvania pohľadávky veriteľa z poskytnutého voliteľného prečerpania a/alebo trvania zmluvy o účte.

8. Podľa časti II. bodu 1.2. úverovej zmluvy, veriteľ poskytne dlžníkovi úverový rámec takým spôsobom, že odpíše peňažné prostriedky z účtu na základe prevodných príkazov dlžníka, alebo aj bez ich predloženia, ak je to dohodnuté, umožní dlžníkovi výbery v hotovosti alebo zúčtuje príslušenstvo pohľadávky veriteľa (ďalej len „čerpanie Úverového rámca“) z účtu aj v prípade, ak nebude existovať dlžníkova pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech účtu alebo vkladom hotovosti na tento účet (ďalej len „pohľadávka z Účtu“). Čerpanie úverového rámca je dlžník oprávnený požadovať až do dňa jeho splatnosti.

9. Podľa časti II. bodu 3.1 úverovej zmluvy, pohľadávka veriteľa bude splácaná formou zúčtovania pohľadávky veriteľa v čase dohodnutej splatnosti z účtu. Ku dňu splatnosti voliteľného prečerpania je dlžník povinný uhradiť celú pohľadávku veriteľa.

10. Podľa časti II. bodu 3.2 úverovej zmluvy, ak počas splácania voliteľného prečerpania vznikne veriteľovi právo alebo povinnosť zúčtovať príslušenstvo pohľadávky veriteľa alebo zaťažiť účet v zmysle zmluvy o účte a súčasne nebude na účte dostatok peňažných prostriedkov na jej úhradu z dôvodu, že úverový rámec bude vyčerpaný v celej dohodnutej výške, dohodli sa zmluvné strany na tom, že veriteľ je oprávnený zúčtovať vyššie uvedené platby formou zaťaženia účtu pre túto sumu nad dohodnutú výšku úverového rámca (ďalej len „nepovolené prečerpanie“). Dlžník je povinný bezodkladne zaplatiť nepovolené prečerpanie, sankčný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania, ako aj veriteľom uplatnené skutočné náklady na vymáhanie pohľadávky, a to spôsobom uvedeným v upomienke veriteľa.

11. Podľa časti II. bodu 4.1 písm. a/ úverovej zmluvy, veriteľ má právo neumožniť čerpanie úverového rámca a požadovať splatenie pohľadávky veriteľa a dlžník je povinný pohľadávku veriteľa zaplatiť, a to najmä ak je dlžník v nepovolenom prečerpaní na účte.

12. Podľa časti II. bodu 4.3 zmluvy, dlžníkovi vznikne povinnosť splatiť pohľadávku veriteľa v lehote určenej veriteľom v oznámení o splatnosti voliteľného prečerpania. Splatením úverového rámca nedochádza k zániku úverovej zmluvy, a v budúcnosti po splnení podmienok môže byť voliteľné prečerpanie opätovne poskytnuté dlžníkovi.

13. E. F., G. v liste zo dňa 05.08.2019 označenom ako „Upomienka“ upozorňovala žalovanú, že pravdepodobne z dôvodu zaneprázdnenosti prehliadla nepovolené prečerpanie finančných prostriedkov na jej bežnom účte. Touto cestou si ju dovoľujú upozorniť na povinnosť uhradiť dlžnú sumu. Číslo bežného účtu : XXXXXXXXXX, dátum vzniku prečerpania 22.07.2019, výška dlžnej sumy 57,83€. Následne boli uvedené pokyny k úhrade dlžnej sumy. Žalobca však nedoložil žiaden dôkaz na preukázanie toho, že E. F., G. doručila uvedený list do dispozičnej sféry žalovanej.

14. Dňa 21.7.2021 uzavrela E. F., G. ako postupca a žalobkyňa ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok (na č.l. 23 spisu), pričom z prílohy k tejto zmluve vyplýva, že predmetom postúpenia bola aj pohľadávka, ktorú si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanému v tomto konaní.

15. V liste zo dňa 28.7.2021 E. F., G. oznamovala žalovanej, že predmetná pohľadávka vo výške 3752,49€ bola na základe spomínanej zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená na žalobcu.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 1 ods. 4 ZoSÚ, na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

22. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

24. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Podľa § 10 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a/ podľa § 9 ods. 2 písm. a/, b/, d/, f/, g/, i/, j/, x/ a aa/, b/ povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c/ výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

26. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a/ ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b/ prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

27. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Podľa § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

29. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

30. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi E. F., G. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania, na základe ktorej bolo žalovanej poskytnuté voliteľné prečerpanie vo výške 3 500 €, splatné na požiadanie. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže E. F., G. pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

31. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vo všeobecnosti platí, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v

ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

32. Žalobca si v konaní uplatňoval voči žalovanej sumu 3752,49€ s príslušenstvom titulom neuhradenej pohľadávky z povoleného prečerpania. Podľa tvrdení žalobcu suma 3752,49€ pozostávala z istiny 3590,32€ (výbery žalovanej z bežného účtu), poplatkov 43 € a úrokov 147,51€ (viď podanie žalobcu na č.l. 98 spisu). Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore vyvodzoval zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021 uzavretej medzi E. F., G. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, v spojení s prílohou k tejto zmluve, na základe čoho malo k 21.7.2021 dôjsť taktiež k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobcu.

33. Vo svojom vyjadrení žalobca na výzvu súdu (na č.l. 98 spisu) tvrdil, že žalovaná sa do povoleného prečerpania dostala obratom zo dňa 17.07.2019, kedy realizovala výber z bankomatu vo výške 3500 € a výsledný zostatok na účte bol -3471,66€. Následne žalovaná vykonala ďalšie operácie (kreditné aj debetné, teda vklady aj výbery), pričom z úverového rámca vyčerpala celkom sumu 3780,83€ a počas existencie povoleného prečerpania uhradila sumu 0€, pričom žalovanej boli ešte vyúčtovaná poplatky 43€ a úroky 147,50€. Žalobca ďalej uvádzal, že k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 05.08.2019, ktorou bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní a po uplynutí tejto lehoty na plnenie bol zmluvný vzťah ukončený. V uvedenom liste zo dňa 05.08.2019 (na č.l. 81 spisu) adresovanom žalovanej E. F., G. uvádza, že neeviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na predmetnom bežnom účte žalovanej č. XXXXXXXXXXX, že prečerpanie vzniklo 21.07.2019 s výškou dlžnej sumy 57,83€. E. F., G. v tomto liste vyzýva žalovanú na úhradu tejto sumy bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Zároveň jej oznámil, že v prípade, ak má k bežnému účtu poskytnuté voľiteľné prečerpanie, je informácia o jeho prípadnom vyčerpaní na mesačnej báze zasielaná aj Spoločnému registru bankových informácií. Upozornili ju, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy 57,83€ v stanovenej lehote podniknú kroky smerujúce k vymoženiu ich pohľadávky, pričom jej môžu zaslať ďalšiu písomnú výzvu.

34. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách však dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi, ale len za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Účel § 525 Občianskeho zákonníka je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

35. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky je legitímne tiež z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Splnenie uvedených podmienok je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Podmienky pritom musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Na rozpor postúpenia s § 524 ods. 1 v spojení s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia,

prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je postupník v konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1, 2 a 3 a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a aj preukázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie (teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia). Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

36. Súd pre úplnosť uvádza, že aj pri celkovom trvaní omeškania viac než rok je potrebná písomná výzva zo strany banky. Zo systematickej súvislosti jednotlivých častí § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. totiž vyplýva, že ustanovenie „to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta... presiahol jeden rok“, je len druhou časťou druhej vety, ktorej prvá časť ustanovuje, že banka nemá právo postúpiť pohľadávku, ak klient ešte pred postúpením omeškaný záväzok uhradil. Citovaná časť vety teda predstavuje len výnimku z tohto ustanovenia, teda ustanovuje, že ak celkové omeškanie trvá viac ako rok, môže banka (zvyšnú) pohľadávku postúpiť aj vtedy, ak klient pred postúpením uhradil omeškanú časť svojho záväzku. Toto ustanovenie však nenormuje výnimku z prvej vety, teda nevyplýva z neho, že by v tomto prípade nebolo potrebné splniť podmienku písomnej výzvy a 90 dňového omeškania dlžníka. / vid' taktiež Krajský súd Trnava, sp. zn. 26Co/93/2018 zo dňa 27.03.2019, IČS: XXXXXXXXXX /

37. Obdobne uzatvoril taktiež Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 19Co/363/2016 zo dňa 27.04.2017, IČS: XXXXXXXXXX, ktorý konštatoval, že banka nemôže postúpiť pohľadávku inej osobe bez súhlasu klienta, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to (t. j. že banka nemôže postúpiť pohľadávku, ak klient už uhradil omeškaný peňažný záväzok) neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok (zákonodarca tu rozlišuje medzi pohľadávkou a omeškaným peňažným záväzkom). Ak by časť druhej vety začínajúca sa slovami "to neplatí, ak ..." mala predstavovať výnimku aj z prvej vety, muselo by to v nej byť výslovne vyjadrené, resp. by legislatívno-technicky musela tvoriť samostatný odsek s výslovným uvedením, ku ktorým ustanoveniam sa (táto výnimka) vzťahuje.

38. Súd poukazuje na judikát R 60/2018, z ktorého právnej vety vyplýva, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. V odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd zdôraznil, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Súd poukazuje taktiež na právnu vetu judikátu R 6/2022, v ktorej sa uvádza: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“ Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 29.11.2022 sp. zn. 3Co/84/2021 vychádzajúc z uvedenej právnej vety skonštatoval, že postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť, ale i preukázať, že pred postúpením bola predmetná pohľadávka splatná, že banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient i napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoľáva, nakoľko v takom prípade sa ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 C.s.p. a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 246/2019).

39. Ďalej súd v súvislosti s písomnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.3.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom dovolací súd v rámci riešenia dovolacej otázky „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, dospel k záveru, že: „Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvej zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter

výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 27.10.2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 skonštatoval neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. ohľadne tejto dovolacej otázky s poukazom na to, že už bola vyriešená v spomínanom uznesení sp. zn. 2Cdo/266/2020.

40. Súd v konaní zistil, že pohľadávka banky bola na žalobcu postúpená bez toho, aby žalovaná bola na jej úhradu písomne vyzvaná. V konaní žalobca vôbec nepredložil listinu, ktorou by Veriteľ žalovanú vyzval na úhradu Voliteľného prečerpania, či ktorou by vypovedal alebo inak ukončil Zmluvu. Predložil len listinu „upomienka“ zo dňa 05.08.2019, ktorou Veriteľ vyzval žalovanú na úhradu pohľadávky zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, a to len vo výške 57,83€ titulom nepovoleného prečerpania. Žalobca tak súdu nepreukázal, že by pohľadávka Veriteľa voči žalovanej vyplývajúca z poskytnutého Voliteľného prečerpania bola v čase postúpenia splatná a že by bola žalovaná viac ako 90 dní pred jej postúpením v omeškaní s jej úhradou. V takom prípade je však nutné konštatovať, že žalobca nepreukázal, že by naňho bola postúpená pohľadávka z ukončeného úverového vzťahu, t.j. splatná pohľadávka, ohľadom ktorej si banka pred jej postúpením splnila povinnosť písomne vyzvať žalovanú na jej úhradu. Z uvedených dôvodov bolo nutné konštatovať, že zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi Veriteľom a žalobcom je neplatná v tej časti, ktorou malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky zo Zmluvy voči žalovanej.

41. Navyiac žalobca ani nepredložil súdu žiadny doklad o skutočnom odoslaní alebo doručení predloženej výzvy – upomienky zo dňa 05.08.2019, ktorou mal žalovanú vyzvať na zaplatenie dlžnej sumy 57,83€ pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanej nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči svojej banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Navyše v danej výzve sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t.j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku na tretiu osobu s cieľom zmeniť osobu veriteľa a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn. 12 CoCsp 36/2020 zo dňa 13.05.2021)

42. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškanie s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na §39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

43. Súd pre úplnosť poukazuje na obdobné rozhodnutia v prípadoch obdobných nárokov žalobcu a to rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 32 Csp 43/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.11.2023, rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 4 Csp 45/2022 zo dňa 08.03.2024, rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 27 Csp 69/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.08.2023, rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 11 Csp 54/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2023, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16 Csp 44/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2023, rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 12 Csp 31/2023, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.10.2023, Okresného súdu Michalovce č.k. 14 Csp 60/2023, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.11.2023, Okresného súdu Michalovce č.k. 16 Csp 122/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.11.2023.

44. Napríklad Krajský súd Žilina v rozsudku č.k. 11 CoCsp 9/2023 zo dňa 26.06.2023, IČS: XXXXXXXXXXXX v prípade obdobnej zmluvy o bežnom účte a zaslanej výzvy v bode 15 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdí, že banka si pred postúpením pohľadávky splnila povinnosť podľa §92 ods. 8 zákona o bankách, tak odvolací súd na tomto mieste konštatuje, že zo súdneho spisu nevyplýva zaslanie žalovanému takej výzvy, v ktorej ho banka upozornila na to, že ak dlžnú sumu neuhradí, je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe v zmysle zákona o bankách. Za takúto výzvu nemožno považovať ani podanie označené ako výzva pred mimoriadnou splatnosťou. Uvedená výzva bola síce realizovaná pred postúpením pohľadávky, avšak na úplne inom právnom základe, a to na podklade ustanovení § 53 ods. 9 a §565 OZ, a nie na podklade §92 ods. 8 zákona o bankách.

45. Pre úplnosť ostáva dodať, že žalobca sa dobrovoľne rozhodol, že sa nezúčastní na nariadenom pojednávaní, kde by súd (v prípade prítomnosti strán) postupoval v súlade s ust. § 181 ods.

2 CSP a strany oboznámil s tým, čo považuje za sporné a s predbežným právnym posúdením nároku žalobcu. Žalobca sa tak sám pripravil o možnosť reagovať na také oboznámenie zo strany súdu.

46. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Žalovaná síce mala v konaní plný úspech, keďže žaloba bola zamietnutá, súd jej však nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, vakom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).